

LOPPUTYÖDOKUMENTAATIO

Ristomatti Myllylahti

Ohjaaja: Petri Ala-Maunus

Tarkastajat: Sami van Ingen & Riikka Stewen

EXHIBITION TELEVISION

&

FOREVER MOI

@

Kuvan Kevät 2015

+

PULLAVERHOT – LIHAPORTTI

16.12.2015 – 3.1.2016

@

Exhibition Laboratory, Project Room

**KUVATAIDE-
AKATEMIA**
TAIDEYLIOPISTO

Lopputyöni koostuu *Exhibition Television & Forever Moi* -teoksistani Kuvan Kevät -näyttelyssä 2015, sekä *Pullaverhot-Lihaportti* -yksityisnäyttelystä Exhibition Laboratoryn Project Room Galleriassa 16.12.2015 – 3.1.2016.

SISÄLLYSLUETTELO

sivu

3	Kuvan Kevät, Lähtökohta ja alkuasetelma
6	Luonnoksia
13	EXHIBITION TELEVISION
24	FOREVER MOI
32	PULLAVERHOT-LIHAPORTTI
35	Pullaverhot ja muita teoksia
70	Loppusanat

KUVAN KEVÄT 2015

Pyrin seuraavassa avaamaan ajatuksiani Kuvan kevät 2015 näyttelyyn toteuttamistani kahdesta teoksesta, *Exhibition Television* -videoinstallaatiosta, sekä *Forever Moi* -äänellisestä veistoksesta. Tavoitteenani on olla rehellinen ja tarkastella omaa työskentelyäni ja teoksia prosessien avaamisen kautta. Pyrin valottamaan taustaani teosten synnyssä ja suhtautumisessani omiin ideoihini ja ajatuksiin, joiden pohjalta teosten aihepiirit nousivat. Poimin joitain teosesimerkkejä nykytaiteen kentältä, joihin teoksiani vertaan ja pohjustan ajatteluani esimerkeillä omista kiinnostuksen kohteistani taiteen- ja kulttuurin saralla.

LÄHTÖKOHTA JA ALKUASETTELMA

Aloittaessani suunnittelemaan teoksiani Kuvan Kevät -näyttelyyn pohdin pitkään mitä taiteen tekeminen ja teosten esille asettaminen minulle merkitsee. Kuvan kevät -näyttely on pitkään tuntunut olevan eräänlainen valmistuvien kuvataiteilijoiden näytön paikka suomalaiselle taidekentälle ja suurelle yleisölle. Muistan itsekkin vierailleeni näyttelyssä Helsingin matkoillani. Asuin pohjoisessa enkä kokenut yhteyttä taidemaailmaan tai taideinstituutioihin. Olin kiinnostunut vaihtoehtotaiteesta, outsidersista, ITE -taiteesta ja taidemaailman hylkiöistä. Toteutin ystäväni kanssa musiikkia ja performanssia yhdistävää kollektiivista taideprojektia, eräänlaista poikkitaiteellista undergroundia, jossa koimme toimivamme taidemaailman ulkopuolella. Toisaalta olin myös intohimoinen kotona maalava taideopiskelija. Isot taiteen instituutiot olivat minulle silti vieraita ja katsoin niitä pelon sekaisin tuntein ihmeissäni. Muistan vierailun Kuvan kevät -näyttelyssä vuonna 2007 ja ihmettelin mistä taiteilijat ovat olleet innoissaan. Tuntui kuin teokset kumisisivat sisällöllistä tyhjyyttä. Oli valtavia maalauksia, installaatioita ja outoja rakennelmia. Mikään ei kuitenkaan tuntunut tarttuvan mieleeni. Olivatko he itsekään innoissaan taiteestaan, heräsi kysymys mielessäni. Sitten näin Mimosa Palen teoksen *Mobile Female Monument*, pyörillä kulkevan ison vaginaveistoksen, jonka sisään pystyi kiipeämään. Ah, tällaista taidetta haluan nähdä museoissa ja näyttelyissä. Irvokasta ja hauskaa. Absurdia leikkiä, silti vaikuttavasti ammattitaidolla toteutettua.

Toinen viime vuosien Kuvan Kevät -näyttelyssä ollut teos, joka vaikutti lähtökohtini, oli Tuomo Tuovisen installaatio ja video nimeltä *Taideskole*. Se on fiktiivinen video, jossa ollaan ja toimitaan taidekoulun ympäristössä. Kaikki toiminta on ikään kuin kärjistettyä ja taideopiskelijaa ja koulurakennusta kritisoivaa sekoilua. Videon teksti ja puheraita ovat suurimmalta osin suoraan Kuvataideakatemian ja taideyliopiston viestinnästä lainattua.

Olin itsekin näyttelemässä videossa ja vasta nähtyäni lopputuloksen näyttelyssä tajusin sen vaikuttavuuden. Se oli instituution kyseenalaistamista sen itse asettamien sääntöjen puitteissa. Teos oli toteutettu ammattitaidolla ja se silti paljasti ammattitaidon ja opinnäytteille asetettujen rajojen tietynlaisen ontton. Siis työ oli eräänlainen metataideteos ja samaan aikaan taiteellisesti vakuuttava.

Uskon vahvasti taiteeseen ja näen sen valtavan potentiaalin myös taidelaitoksissa ja instituutioissa. Näen myös, kuinka opiskelijat ja taiteilijat usein kärsivät tällaisten laitosten asettamista raameista: näkyvistä ja näkymättömistä odotuksista ja paineista. Olen luonteeltani aina ollut asioita ja laitoksia kyseenalaistava. Uskon myös vahvasti, että kaikenlainen asioiden kriittinen tarkastelu on hyödyllistä, kun se tapahtuu maltilla ja kun siihen osataan suhtautua rakentavasti. Halusin tuoda nämä taustalla vaikuttaneet ajatukset teoksiini taiteen keinoin, rohkeasti ja iloisesti hullutellen. Mielestäni taiteella ei suoraan muuteta maailmaa, kuten politiikalla ja rahalla voidaan tehdä. Se elää eräänlaisessa omassa maailmassaan, johon se imee vaikutteita ja jonka ulkopuolista todellisuutta se heijastelee. Siksi myös motiivit taiteen tekemiseen täytyy pystyä pitämään sitä ylläpitävien rakenteiden ulkopuolella. Ja näin ollen sen täytyy antaa vapaasti haukkua myös kättä (taiteilijaa itseään, taidekoulua, valtiota), joka sitä ruokkii ja symbolisesti tuhota myös taideteoksen asema pyhänä kohteena.

Muistelin näitä kokemuksiani ja tein itselleni listan mitä vaadin omalta lopputyönäyttelyteokseltani. Muistiinpanoistani:

Lopputyövaatimukset, toiveet – omasta puolesta.

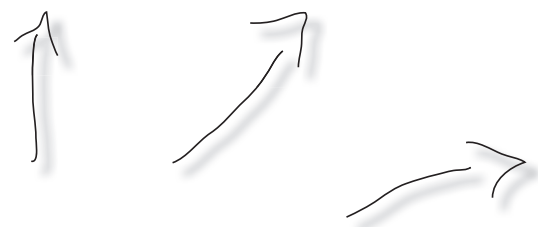
*sis. väh.
yksi muna
uni
kokemus
video
ääni*

*sis.
nykyaika
ohi ajanvanhan kautta*

*hulluus iisisti
Oo mitä oot*

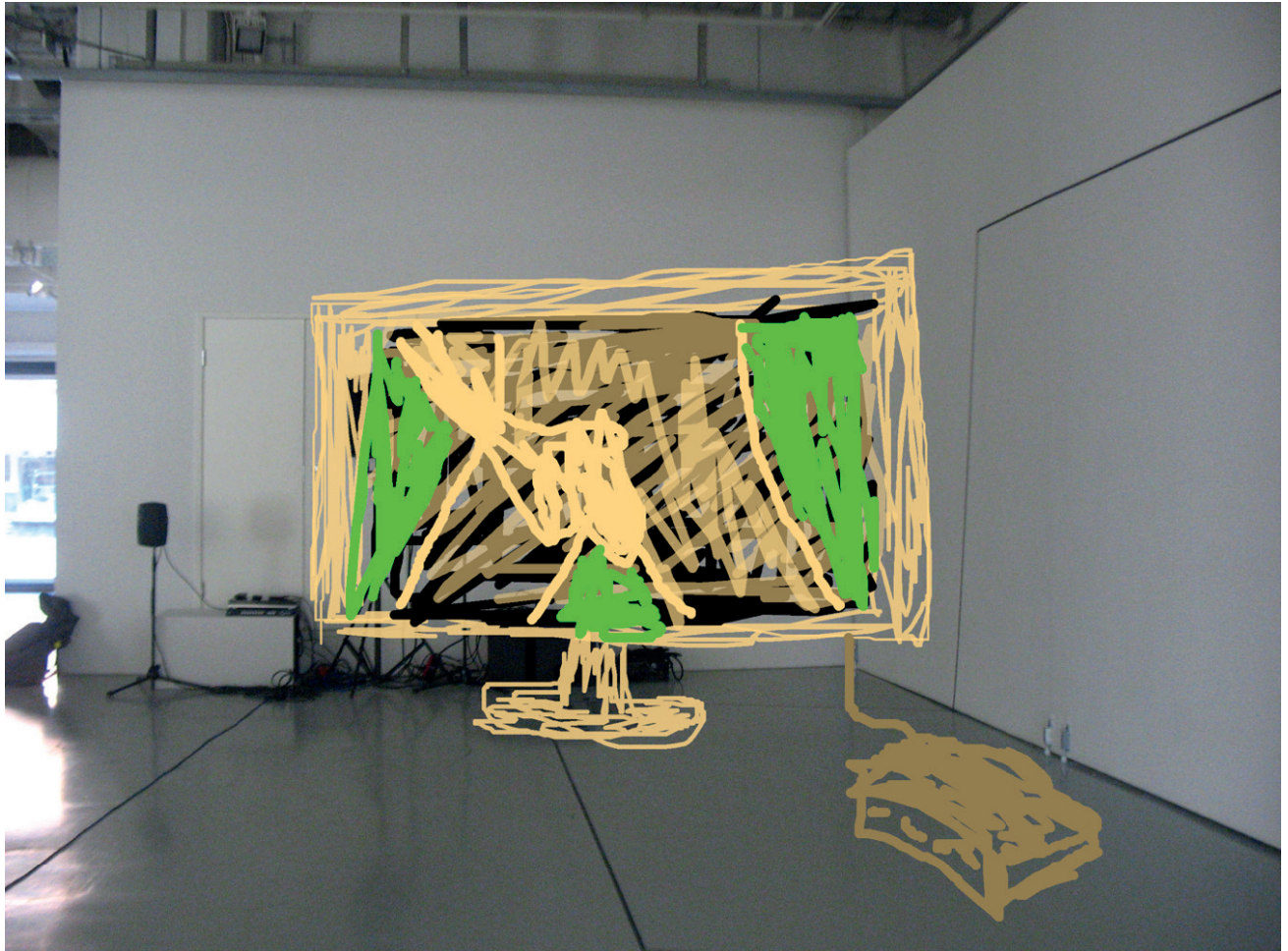
Tämä oli vaatimuslista, johon palasin työskennellessäni ja jonka kohdat halusin täyttää lopullisissa teoksissani. Munalla tarkoitin penistä tai englannin kielistä sanontaa: "To have balls". Pääsykokeissa ollessani juttelin ystäväni kanssa ja hän kysyi, maalasinko munalla kokeissa. En maalannut, mutta munan kuvia kylläkin. Halusin palata tähän voimaannuttavaan ajatukseen. Halusin palata tekemisessäni huolettomaan ja intuitiiviseen ideointiin, uniin ja näkyihin, riippumattomuuteen ulkopuolisista odotuksista ja paineista.

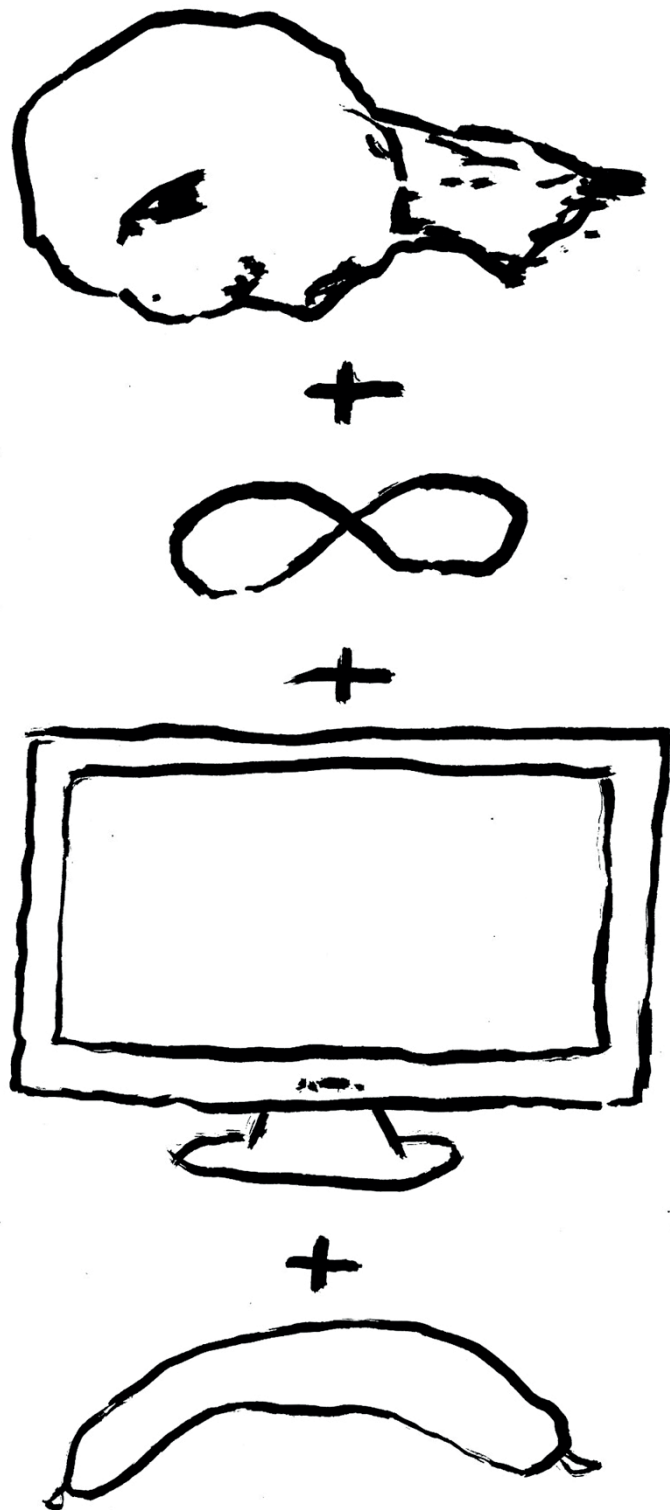
Tein aiemmin Pirkko Rantatorikan kurssilla pahvisen veistoksen kannettavasta tietokoneesta, jolle projisoin tietokoneella piirtämiäni omakuvia. Tässä veistoksessa ja projisoinnissa yhdistyi mielestäni kiehtovalla tavalla videoteoksen esittämiseen liittyvä teknisyyden pohtiminen ja sen absurdi etäännyttäminen lopputuloksessa. (kts. sivu 49, Pullaverhot - Lihaportti -näyttelyn kuvissa) Pysin luomaan videoprojektorilla selvästi havaittavissa olevan illuusion tietokoneen näytöllä liikkuvasta kuvasta. Pahvinen tietokone ikään kuin herää toimintaan. Projektori oli asetettu selvästi esille ja näin liikkuvan kuvan luoma illuusio paljastui katsojan silmien edessä. Kuva ei liikkunutkaan tietokoneen näytöllä, se olikin vain projisointi tietokoneen näköisessä veistoksessa. Tästä työstä jatkokehittelin ajatusta valtavasta lopputyötelevisiosta. Eräänä päivänä olin päiväunilla ja herätessäni unen rajamailla mieleeni välähti kuva, jossa lenkkimakkara heiluu. "Lerssi heiluu" tuli mieleeni ja nauroin. Olin vähän ennen katsanut The Doors -yhtyeen Miamissa vuonna 1969 järjestettyä konserttia, jossa yhtyeen laulaja Jim Morrison pidätettiin sukupuolisiveellisyyden rikkomisesta. Hän oli näyttänyt etusormeja sepaluksestaan lavalla ja haukkunut yleisön orjiksi, jotka "vain seuraavat laumaa". Idea alkoi kehittyä. Huumoria, uninäkyjä ja kapinaa. Rauhassa ja harkiten toteutettuna. Seikkaileva lenkkimakkara, joka heiluu ja tekee erinäisiä asioita valtavalla pahvisella televisiolla. Olin innoissani. Tein muistiinpanot ja pyrin pysymään alkuperäisissä suunnitelmissani koko työskentelyvaiheen ajan.

~LUONNOKSIA

- Kuvan Kevät katalogikuva

“Exhibition Television” & “Forever Moi”

Teoksissani toistuu löydetyn ja jo olemassa olevan materiaalin yhdistyminen alitajuntaan, uniin ja erilaisiin todellisuuskäsityksiin. Lopputulemassa pyrin säilyttämään huumorin ja vakavuuden välisen vuoropuhelun sekä sisällöllisen painoarvon ohi teknisen taituruuden. Olennaisena pidän myös katsomisen ‘helppoutta’ - teoksistani ei tarvitse etsiä mitään syvempää merkitystä. Jos et etsimääsi sieltä löydä on se tarkoituksella jätetty sieltä pois. Jos sen sieltä löydät on se siellä tarkoituksella olemassa. Kaikki teokset ovat tilaan ja tilanteisiin sovitettuja.

Uni

Uni jatkuu

Uni jatkui

Unen läpi kuului koputus

KOP, KOP, KOP ja uni pysähtyi

a dream

the dream continues

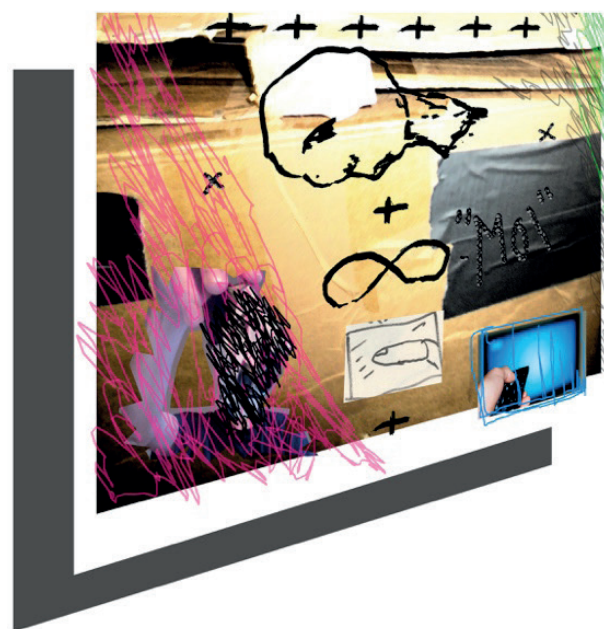
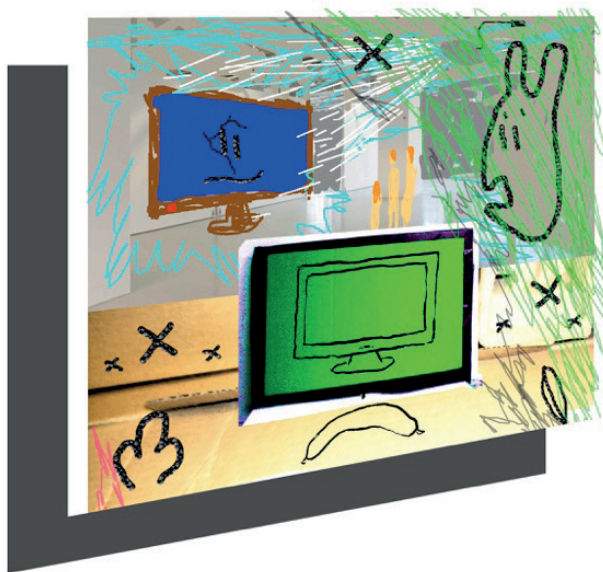
the dream continued

through the dream I heard this knocking

KNOCK, KNOCK, KNOCK and the dream stopped

- Kuvan Kevät 2015, katalogiteksti

- Kuvan Kevät teoskuva nettisivuille

EXHIBITION TELEVISION

Halusin tehdä teoksistani paikkaan ja tilanteeseen sovitettuja. Tässä tapauksessa siis Kuvataideakatemian lopputyönäyttelyyn, valtavaan, joka keväiseen spektaakkeliin. Mietin mitä odotuksia itse olin luonut lopputyönäyttelylle ja mistä nämä odotukset tulivat. Huomasin Kuvan Kevään olevan erittäin latautunut tapahtuma ja tuntui että kaikki halusivat näyttää siellä parhaansa taiteilijoina. Kilpailuasetelma oli selvä. Kun 43 valmistuvaa taitelijaa laitetaan yhteen näyttelyyn, teokset vertautuvat väistämättä toisiinsa. Ja silti kaikki yrittävät erottua joukosta. Mietin katsojaa, joka tulee näyttelyyn. Olin myös itse huomannut, että en jaksanut useinkaan katsoa pitkiä videoteoksia näyttelyissä vieraillessani. En koe, että taidenäyttely yleensä olisi sopiva paikka tai hetki, jossa syventyä pitkään ja vakavamieliseen liikkuvan kuvan teokseen. Halusin tehdä teoksen, jonka idean pystyisi tajuamaan ensi silmäyksellä, mutta johon voisi myös halutessaan syventyä pidempään. Videolla ei ole ajallista alkua eikä loppua.

Pääosassa videossani on tämä makkara. Eräänlainen munanjatke ja taiteilijan pensseli, joka maalaa mestariteostaan, kirkkovenettä ja sarjakuvamaista penistä, tavallaan omakuvaansa. Se myös soittaa epävireistä musiikkia, haastelee kuolleita kukkia, tanssii yöllä valojen välkkeessä: esittelee omia ”kykyjään”. Esiinnyn itse videolla ”taiteilijana”, se on kuitenkin eräänlainen luotu hahmo, eräänlainen metamuotokuva taiteilijasta, minusta itsestäkin. Tällä tavoin asetan myös oman taiteilijuuteni kyseenalaiseksi teoksessa. Teoksen nimi *Exhibition Television* viittaa itsensä paljastamiseen ja näytteille asettamiseen.

Makkaralla painellaan videossa myös kaukosäädintä. Tästä syntyy eräänlainen uusi taso tapahtumiin, kun videolla tapahtuva toiminta imitoi itse veistoksen toimintaa, television avaamista ja sen kontrollointia. Teoksen luoma maailma on tarkoituksella esillä ja tapahtumat ovat ennemminkin vain viitteitä tapahtumiin, kuin niiden esittämistä todellisuutena. Aiheina lenkkimakkara ja televisio ovat arkisia ja keskiluokkaisia kulutustavaroita. Molemmat ovat eräänlaisia stereotyyppisen suomalaisen miehen rekvisiittaa ja symboleja kuvitteelliselle normaalille. Koen myös, että lenkkimakkara on eräällä tavalla jo kadottanut alkuperäisen olemuksensa eläimen lihana ja ruokana. Se on eräänlainen itsestään selvä, oman symboliarvonsa luonut kulutustuote saunan ja keskioluen rinnalla. Irrotin makkaran alkuperäisestä yhteydestään ja käyttötarkoituksestaan pyrkiäkseni herättämään katsojassa samaan aikaan ajattelua ja hämmennystä. Sen penismäisestä muodosta tulee myös erikoinen yhteys miehiseen kulttuuriin. En tiedä kuinka moni makkaraa syödessään pohtii sen fallosmaista olemusta. Makkara on lihaa, joka on prosessoitu ruokatuotteeksi. Se syödään usein rituaalinomaisesti grillaamalla. Sen voi nähdä eräänlaisena miehisyiden

tankaamisena. Muistiini tuli myös mielikuva isäni kaukosäätimestä, johon oli tarttunut rasvaa makkarasta. Rasvainen kaukosäädin herätti inhoa likaa ja televisiotakin kohtaan. Näin teokseen liittyi myös symbolista isän ja instituution murhaamista, puhdistumista.

Materiaaleina teoksissa on käytetty kierrätyspahvia ja kuvataideakatemian roskalavalta kerättyjä maalauskehyksiä. Kiinnityksissä on käytetty ruuveja, liimaa, niittejä ja erilaisia teippejä. Halusin luoda vaikutelman väliaikaisuudesta ja hajoavaisuudesta. Teknisesti rakennelmat ovat kuitenkin kestäviä ja tukevia.

Prosessin lopussa kiinnitin huomiota *Exhibition Television* -teokseni äänimaisemaan. Halusin luoda videolleni äänet, jotka tuovat näyttelytilaan tiettyä jännittynyttä tunnelmaa. Suunnittelin ne eräänlaisiksi tausta-ääniksi Exhibition Laboratoryn isoon tilaan. Äänet ovat eräällä tavalla suurennettuja ja hidastettuja, ikään kuin televisio olisi venytetty mittakaavassaan suuremmaksi ja ääniaallot olisivat venyneet siinä mukana.

Teoksen jo valmistuttua näin Paul McCarthyn -videoteoksen *Painter* vuodelta 1995. Siinä McCarthy pukeutuneena peruukkiin ja valtaviin käsiin/käsineisiin ja maalaa maalauksia valtavalla pensselillä. Maalituubit ovat valtavia ja niissä lukee muun muassa "Shit" -paska. Teoksen hulluttelu ja maalaustaiteen raskaan perinteen satiirinen paljastaminen vetosivat minuun. Koin teoksissani ja tekemisessäni yhteyttä tähän taidetta kyseenalaistavaan ja taiteilijuudesta ammentavaan absurdiin videoteokseen. *Painter* on 50 minuuttia pitkä, hidas ja vaivaannuttava teos, kun taas *Exhibition Television* on noin 5:n minuutin mittainen jatkuva videoinstallaatio. Muodoltaan videoteoksemme ovat erilaisia, mutta niitä yhdistää unenomainen fantasia.

EXHIBITION TELEVISION

2015, Installaatio liikkuvalla kuvalla, äänellä ja veistoksella

Pahvi, puu, liima, teipit, muste

Video loop, 3 min. 54 s.

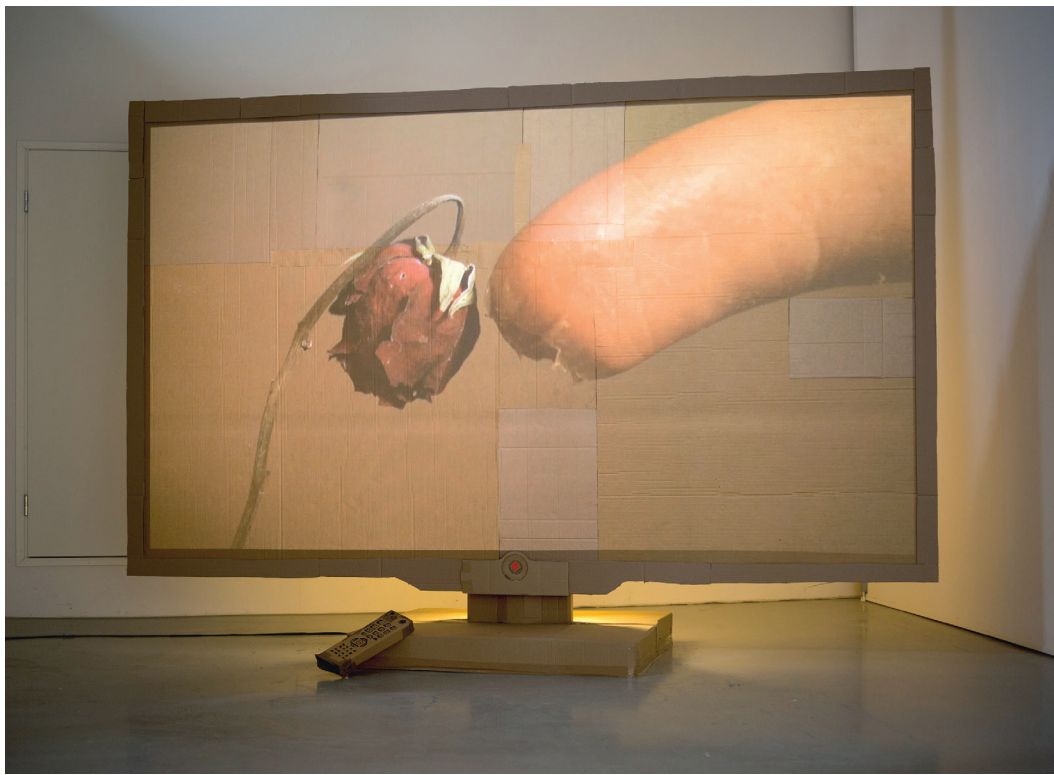
Mitat 3,5 m. Leveä x 2,5 m. korkea

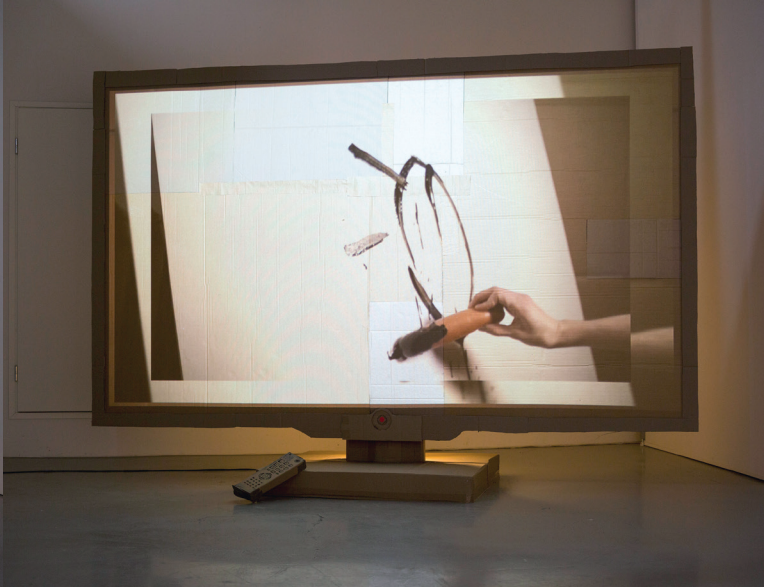
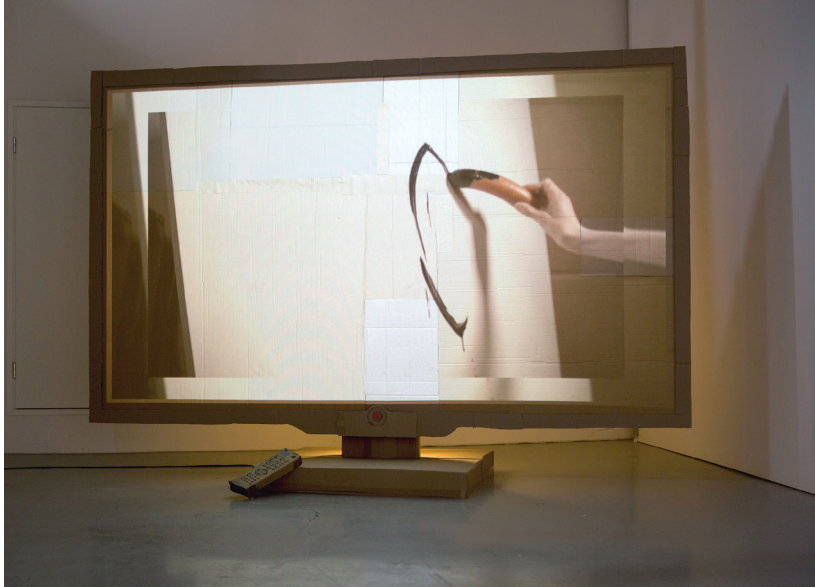

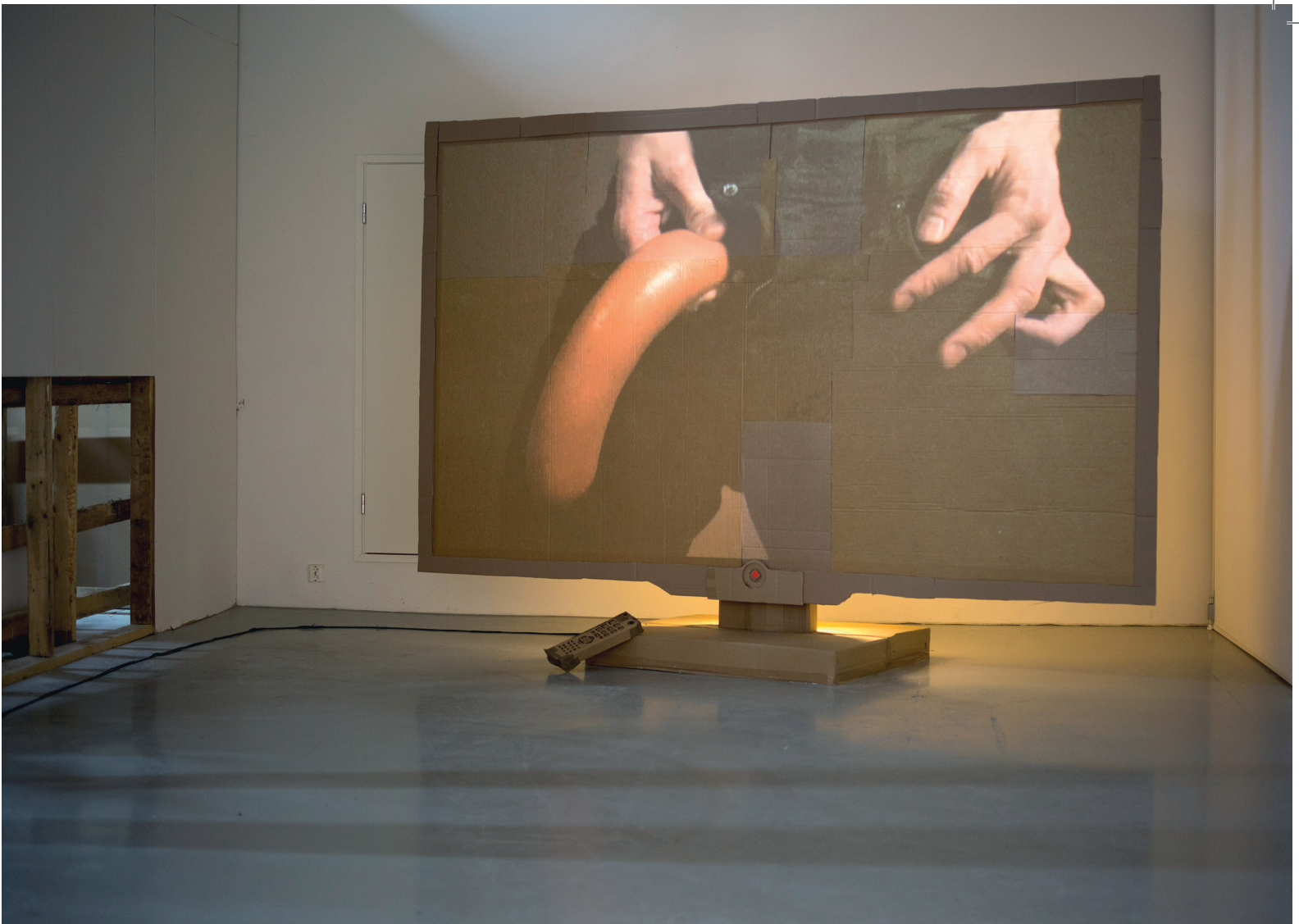

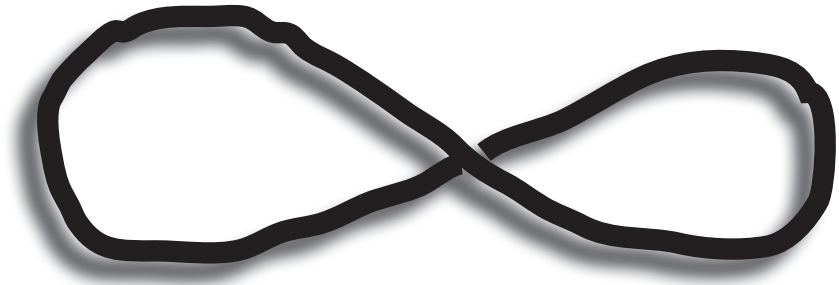
*...”lerssi heiluu”, sävelet ovat epävireessä, älylaite on rikki,
kukat tuoksuvat kuolleita, yökerhon valot välkkyvät,
välillä maalataan ja sitten sama meno jatkuu taas...*

Moi

FOREVER MOI

Myös Forever Moi -teos on eräänlainen metamuotokuva taidemaailmasta taideteoksena. Siinä pahvista, liimasta, teipistä ja kaiuttimesta valmistettu irtopää makaa elottomana lattialla ja moikkailee sattumanvaraisesti eri äänensävyillä. Lähtökohtana teoksessa on kokemukseni ensimmäisistä vuosistani Helsingissä. Muutettuani 2009 pohjoisesta pääkaupunkiseudulle tutustuin taidenäyttelyissä ja kuvataideakatemiolla lyhyessä ajassa suureen määrään ihmisiä. Moni heistä oli pitkään eräänlaisia hyvän päivän tuttuja, jotka tervehtivät sanomalla ”moi”. Sanana moi on omassa kielenkäytössäni vieras ja liitän sen erityisesti etelän kaupunkien käyttökieleen. Itse en sitä ole käyttänyt juuri koskaan ja siksi se on erityisesti jäänyt mieleeni.

Sanan alkuperä on liitetty ruotsin ”morgon” -sanaan, mutta myös mahdollisuus merimiesten tuliaisesta on noussut esiin, sillä Pohjois-Saksassa muun muassa Hampurissa on käytössä samassa tervehdyskäytössä sana ”moin”. Hollannissa taas sana ”mooi” ja myös tanskassa käytetään ”moin” -peräistä tervehdystä. Sanaleikkinä teoksen nimi viittaa myös ranskankieliseen käännökseen sanasta moi, joka tarkoittaa ”minulle”. Eli ikuisesti minulle. Ikuisesti moi, terve ja hei. Teos on myös eräänlainen hämäys interaktiivisuudesta nykytaiteessa. Usein liiketunnistimilla ja ohjelmoituilla teoksilla luodaan vuorovaikutusta katsojien kanssa. Tässä tapauksessa teos puhelee ihan omia aikojaan, se siis on eräänlainen yhteen suuntaan toimiva sokea ja kuuro, puoliksi kuollut, vierailija tai kulttuurin kuluttaja taidenäyttelyssä.

Esikuvina teokselle toimi myös Erkki Kureniemen robottiteos *Master Chaynjis* vuodelta 1982, jossa robottipää liikkuu sille asetetussa kaukalossa ja kiroilee. Viehätyin sen yksinkertaisesta ja hulvattomasta olemuksesta ja tavoittelin samaa *Forever Moi* -teoksen kohdalla, silti riisin kaiken teknisen erikoisuuden ja robotiikan ja jätin vain kylmän, kierrätetyn oloisen moikkaavan irtopään taidenäyttelyn lattialle.

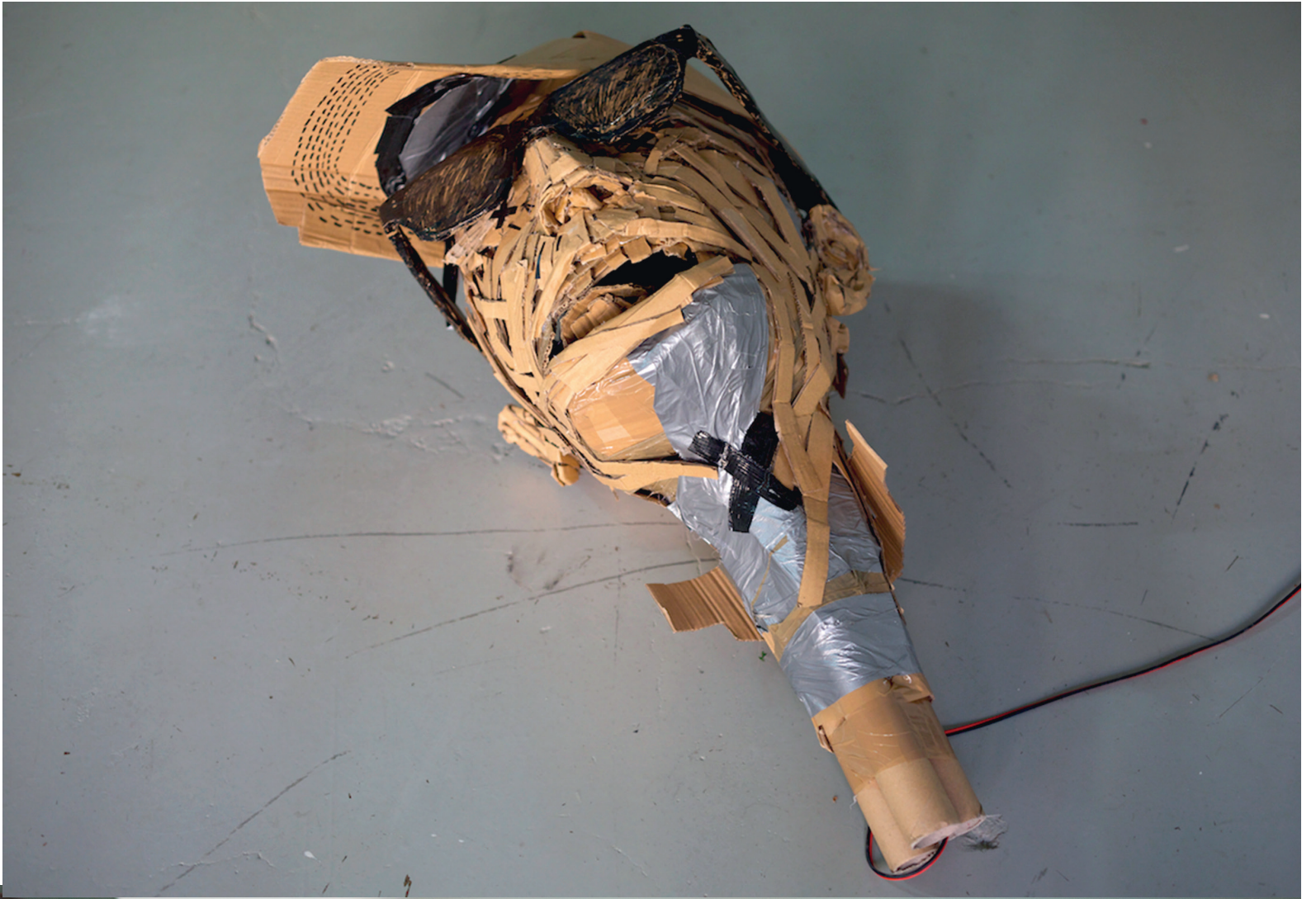
FOREVER MOI

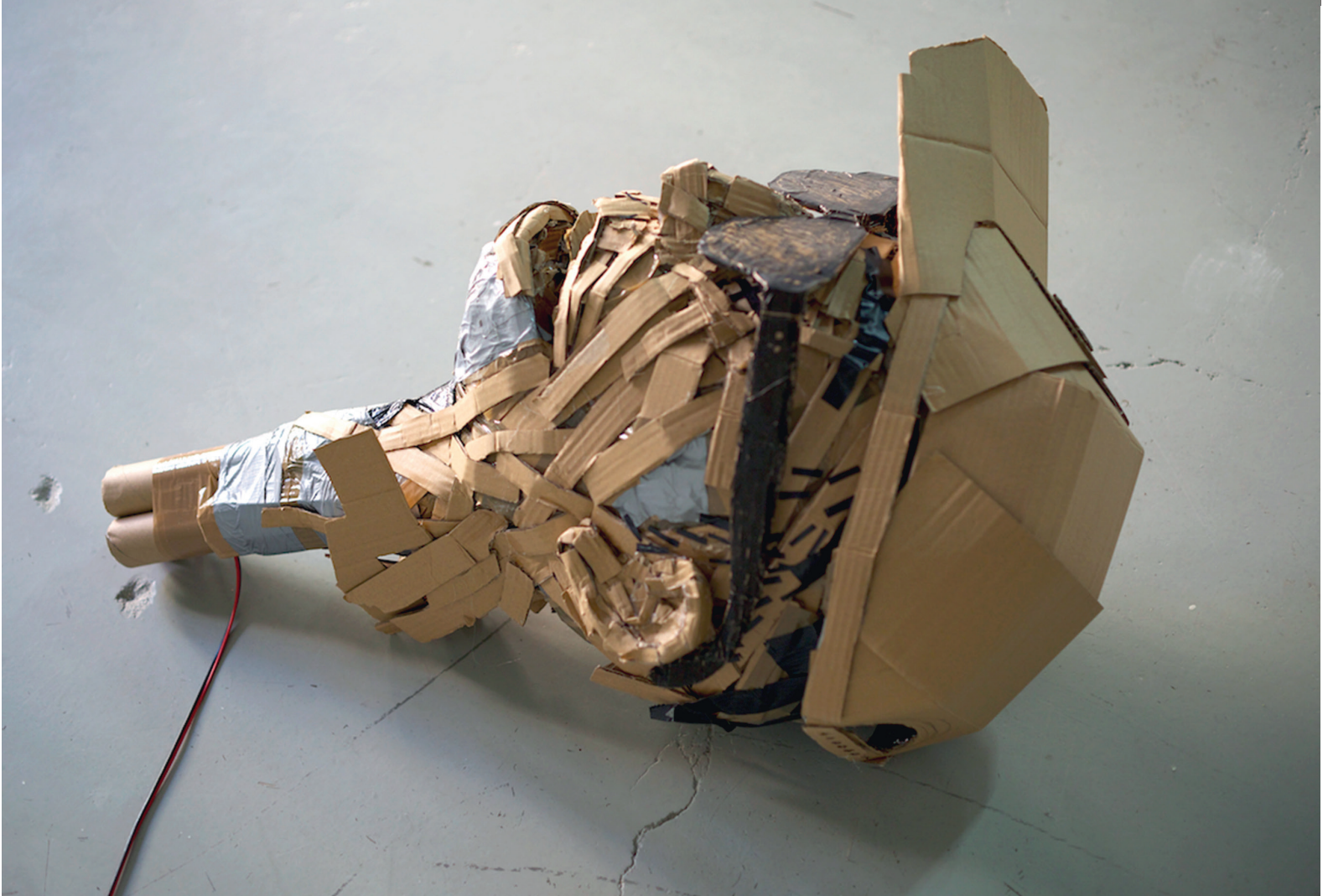
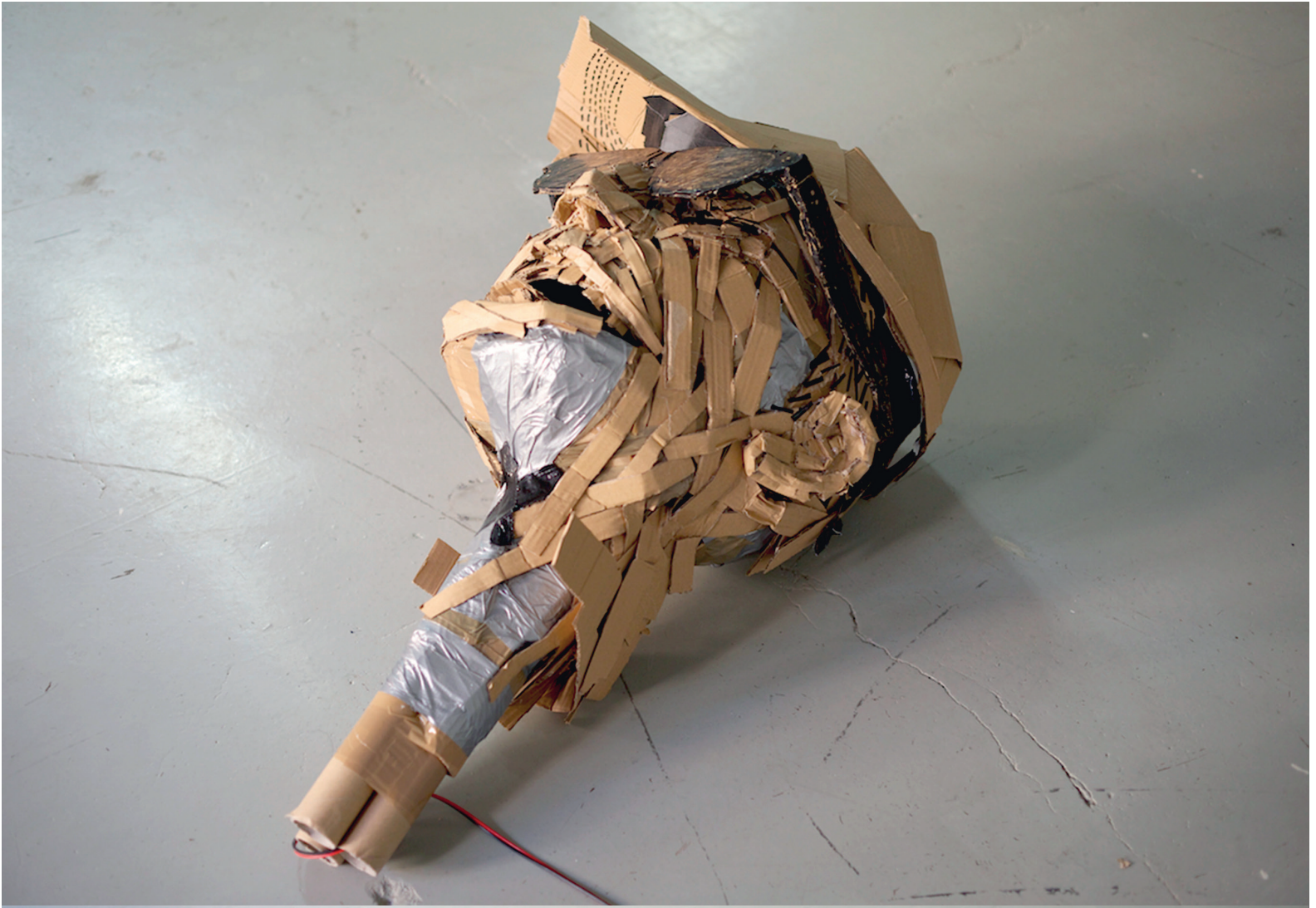
2015, Veistos äänellä

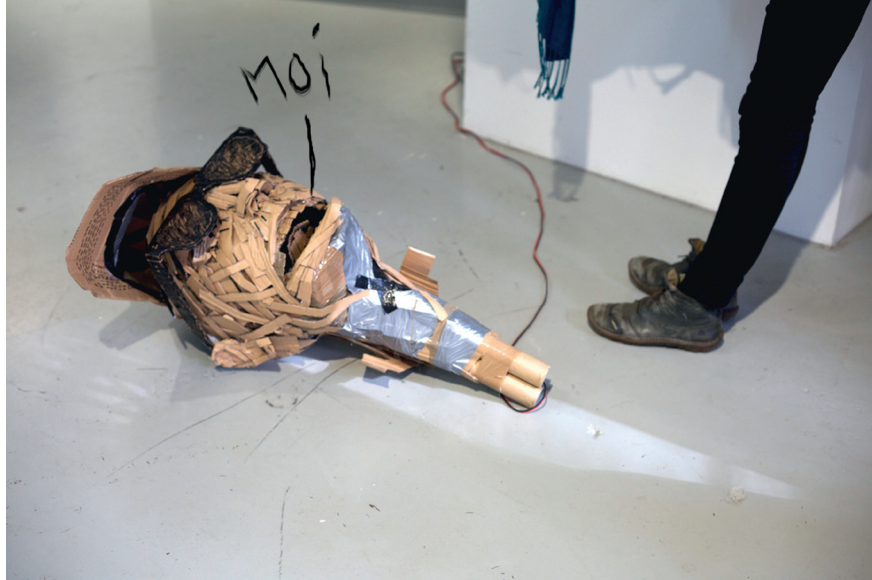
Pahvi, teipit, muste, sisäänrakennettu kaiutin

Ääni loop noin 5 min.

Kaikki nämä esiintuomani Kuvan kevät -teoksien eri tasot pyrin verhoilemaan huumorin ja unen huntuun. Toivoin, että katsojalle jäisi myös mahdollinen pakokeino pois teoksen sisällöltä – nauru ja hämmennyksen luoma suoja todellisuudelta. Halusin tehdä näyttelyyn teokset, jotka yhtä aikaa täyttävät kaikki itse muodostamani paineet ja odotukset, sekä ovat lopputyönäyttelyn oletettujen normien mukaisia. Ja silti myös paikan ja tilanteen kyseenalaistava ja muista teoksista erottuvia. Halusin tuottaa nykytaiteen näyttelyn katsojalle eräänlaisen helpotuksen, kun hän huomaakin katsovansa valtavaa pahvisella televisiolla heiluvaa lenkkimakkaraa.

PULLAVERHOT - LIHAPORTTI

Lopputyöni toinen osa oli yksityisnäyttelyni Exhibition Laboratoryn Project Room -galleriassa 16.12.2015 – 3.1.2016. Seuraavassa pohdin näyttelyni syntyprosessia ja poimin yli 70 teoksen joukosta muutamia teoksia joita avaan enemmän.

Lähtökohtanani oli luoda eräänlainen vastapaino Kuvan Kevät -näyttelyssä esittämilleni teoksille, jotka olivat tiukasti rajattuja ja maskuliinisen voimakkaita, kriittisiä kinkkommentteja kevätnäyttelystä. Pullaverhot-näyttelyn lähtökohtana oli myös levittää monipuolisesti eri tekniikoilla toteutettuja teoksia valkoiseen galleriatilaan. Halusin teoksieni kautta ikään kuin räjäyttää hallitusti tajuntaani kaikkien nähtävälle, ja tuoda esille monipuolisesti taiteeni tekemistä pieninä palasina. Halusin myös luoda maskuliinisuuden vastapainoksi pehmeän ja miellyttävän, lähes kohtumaisen tilan.

Pidin ensimmäisen yksityisnäyttelyni nimeltä *Lihaportti*, alkuvuodesta 2015 Oulussa, Bingo -galleriassa. Pidin tuota näyttelyä itselleni eräänlaisena laboratoriona lopputyölleni. Laitoin esille lähes kaikki viime vuosina toteuttamani teokset, jotka olivat säilyneet arkistoissani – lukuun ottamatta muutamia video- ja installaatioteoksiani. Tein myös uusia teoksia näyttelyyn ja lopputuloksena olikin koko tilan täyttävä eräänlainen yksi iso installaatio täynnä piirroksia, maalauksia, videoita, valokuvia, löydettyjä kuvia, soivia veistoksia, digitaalisia printtejä, roskaa, kasveja, ääntä ja tapahtumia. Tällä tavalla sain ikään kuin puhdistettua pääni ennen Kuvan Kevät -näyttelyn teoksien työstöä. Suunnitellessani lopputyöni toista osaa päätin jatkaa *Lihaportti* -näyttelyn teoksilla ja teemoilla. Suurin osa näyttelyn teoksista oli jo *Lihaportti* -näyttelyssä esillä ja osa valmistui syksyn 2015 aikana. Tuotin monia uusia teoksia tähän suureen ja hajanaiseen kokonaisuuteen. Ryhdyin maalaamaan ja työskentelyjakson aikana syntyi useita uusia maalauksia ja muutama installaatio. Työstin maalauksia ja teoksia vapaasti intuitioon luottaen ja ilman rajattua teemaa.

<-- *Pullaverhot installaatio, 2015*
messumatto, esineet, äänentoistolaitteistp, esitykset

Näyttelyn teoksissa ei siis ollut lähtökohtaisesti yhteistä teemaa ja useimmat niistä on tehty erillisinä taideteoksina. Halusin luoda vastapainoa usein nykytaiteessa esiintyvällä kertakäyttöisyydelle. Käytin tietoisesti vanhoja teoksia uusien rinnalla ja laitoin esille teoksia, joita olin esitellyt myös aikaisemmin. Omat maalaukseni olivat esimerkiksi lähtökohtina muutamalle videoteokselleni. Videoteos *Virta* on tehty pariksi *Meri-Lappi* -maalaukselle. Siinä kotivideokasetilta poimittu lomavideopätkä on hidastettu ja laitettu esille maalauksen rinnalle. Kasetissa oli häiriöitä kohdassa, jossa juoksen noin yhdeksänvuotiaana järveen uimaan. Kohtauksesta oli tarkoitus tulla sankarillinen juoksu, jossa mahtipontisesti pitkän juoksun jälkeen pulahdan iloisesti auringossa välkkyvään veteen. Järven pohja oli kuitenkin täynnä kiviä ja mitä pidemmälle veteen ehdin, sitä vaikeammaksi askellukseni kävi. Tästä kohdasta oli kasetin nauha mennyt juuri sopivasti ryttyyn ja kuva vähitellen katoaa häiriökohinaksi mitä pidemmälle veteen ehdin. Editoin kohdan kasetilta talteen, hidastin sen, lisäsin veden aaltojen ääniä taustalle ja laitoin toistumaan uudestaan ja uudestaan. Videoraita on siis hidastettu ja ääniraitaa on editoitu, mutta muuten halusin säilyttää sattuman luoman häiriön videossa. Pidin myös rinnastuksesta, jossa lapsuuden uhmakkuus katoakin ajan saattamana kuvavirtaan.

Meri-Lappi -maalaus, johon video myös aiheeltaan viittaa, on vuonna 2008 valmistunut maalaus, jonka lähtökohtana oli valokuva minusta samoihin aikoihin auton sisäkumin kanssa. Maalauksessa suomenlipulla varustettua kypärää päässään pitävä hahmo näyttää kieltä hieman likaisessa vedessä seisten. Kypärän laella on samanlainen propelli kuin Katto Kassisella ja hahmon lihallisuus tuntuu tulevan iholta läpi. Molemmissa töissä on mielestäni läsnä lapsuuden ajan viattomuuden katoaminen ja teoksien toteutustavassa on naivia anarkistista tyyliä. Tämä teos oli myös näytetyönäni hakiessani Kuvataideakatemiaan ja pitkän aikaa viimeisin maalaus johon olin tyytyväinen. Oli mielestäni mukavaa tuoda lopputyönäyttelyyn maalaus ennen opintojeni aloittamista akatemiassa ja toteuttaa sen pariksi uusi teos, joka on kuvattu viisitoista vuotta maalausta aiemmin.

Syksyn 2015 aikana, ennen näyttelyä maalasin tiiviisti yhden kuukauden ajan. Suurin osa teoksista päätyi myös näyttelyyn. Koin vapauttavaa riemua toteuttaessani teoksia joita en miettinyt etukäteen ja enkä ole niitä pohtinut juuri jälkikäteen. Huomaan maalatessani työskenteleväni intuitiivisesti ja olevani tyytyväinen maalauksen kielellä syntyvään dialogiin mieleni kanssa. Tajuan että maalaus on minulle oma kielensä, jota on vaikea pukea sanoiksi tai selittää ja haluankin usein käydä tämän dialogin vain tällä kielellä. Usein aiheet liittyvät olotiloihin tai tunteisiin joille maali ja väri antavat aivan yllättäviä muotoja. Maalauksissani esiintyvät hahmot ovat eräänlaisia tunnemuotoja näistä ajatuksista. Usein niihin liittyvät rakkaus, seksi, kuolema ja näiden asioiden parissa syntyvät tilanteet. En silti näe niitä pelkästään itselleni tehtyinä terapiamaalauksina. Enemmänkin ajattelen näiden asioiden olevan yleismaailmallisia ja maalamalla niitä pyrin kurkottamaan näiden asioiden äärelle. Näen mahdollisena katsojan voivan toimia samoin niitä katsellessaan. Huomaan usein myös muilla medioilla työskennellessäni pyrkiväni samaan vapauttavaan nautintoon kuin maalatessani.

Pullaverhot ja muita teoksia

Yhdeksi Pääteokseksi näyttelyyni tuli *Pullaverhot* -installaatio. Se on vihreästä messumatosta rakennettu alue, joka toimi tapahtumapäivinä myös esiintymislavana. Näyttelyn muina aikoina lava oli tyhjänä, lukuun ottamatta telineessä ollutta äänentoistolaitteisiin kytkettyä mikrofonia. Vihreän messumaton ympärille oli leviteltynä erilaisia yksittäisiä objekteja: kuivattuja roskasäiliöstä poimittuja ruusuja, löydettyjä linnun sulkia ja muovikasveja. Katosta roikkui pumpulista tehty pieni pilvihattara ja puulastusta veistetty sipsi. Voimakkaan vihreän elementin lisäksi installaation osana oli vaaleanpunaiseksi maalattuja parvisängyn osia. Ajatuksena oli myös sitoa näillä värikkäillä elementeillä näyttelyä sävyllisesti yhtenäiseksi. Toimin siis ikään kuin maatalen sommitellessani värielementtejä tilaan.

Vihreä messumatto ja pinkki parvisänky ovat myös molemmat roskalavoilta löydettyjä. Tämä valinta pohjaa havaintooni kaikenlaisen materiaalin päätyemisestä roskalavoille ja kaatopaikoille. Kaikki mitä ihmiset tuottavat myytäväksi, päättyy hyvin lyhyellä aika välillä kaatopaikalle ja kiertoon. Olenkin päätenyt periaatteeseen materiaalihankinnoissani jossa roskat ovat etusijalla ennen uuden ostamista. Installaation äänentoistolaitteista kuului näyttelytilan taustaääniraita: heinäsiirkkoja, nuotion pauketta ja susien ulvontaa. Tällä halusin korostaa näyttelytilan rauhoittavaa tunnelmaa ja myös sitoa yleisäänellä teokset yhteen.

Halusin tuoda galleriatilaan elävää taidetta ja musiikkia. Kutsuin eri esiintyjä keikoille yhteensä kolmeen eri tapahtumailtaan. Soitin itse myös keikan Elatu Nessa -sooloprojektillani ja tapahtumassa julkaistiin ensimmäinen pitkäsoittoni kasetin muodossa. Pullaverhot oli siis installaatio joka oli rakennettu esiintymislavaksi. Esitykset olivat keikkoja, jotka tapahtuvat tässä installaatioissa. Yhteensä tapahtumia oli kolme ja niissä esiintyi yhteensä yhdeksän eri kokoonpanoa ja artistia. Kaikki tapahtumat olivat ilmaisia ja tapahtuivat viikon välein lauantai-iltoina. Tapahtumat ja esiintyjät:

Pullaverhot rakoilee, 19.12.2015 – Elatu Nessa, Myttys, Millennium Poster & J.K

Pullaverhot rakoilee 2, 26.12.2015 – Lucy Paunulainen Megatrend, Milena Solomun

Pullaverhot sulkeutuu, 2.1.2016 – Kanttoripoika, Mikko Ensio, Tyydyttäjät

Maalauksien edustalla oli myös tavallinen matto vastapainona vihreälle, tilaa hallitsevalle messumatolle. Tällä halusin luoda kodinomaista lämpöä näyttelyyn ja esityksien katsojille –lämmittää kylmää kliinistä galleriatilaa hieman mukavammaksi. Maton ympärille olin asetellut uudempia maalauksia. Yksi maalauksista esiintyy myös *Exhibition Television* -videossa. Se on videon päähenkilön: makkaran maalaama kirkkovene ja sarjakuvamainen kikkeli. Maalauksen esille pano oli siis eräänlainen yhdistävä lenkki lopputyöni kahden eri osan välillä. Myös vagina-aihe toistuu yhdessä uudemmissa teoksista, joka sijoittui yhteen näyteikkunaan. Siinä oli canson -piirustuspaperista muotoillut pitkät alushousut, joihin oli musteella maalattu kirkkovenukuusi. Nämä kalsarit roikkuivat joulukuusenvaloista katosta ja lattialla niiden alla oli vanhentuneita suklaasydänkoristeita. Tällä teoksella halusin viitata näyttelyn ajankohtaan, joulun aikaan. Teos on aseteltu näkyville näyteikkunaan ja suunnattu kadulle. Teoksen nimi *Joulun klassikko* viittaa joululahjakalsareihin ja suklaakonvehteihin. Toinen selvästi näyteikkunaan sijoitettu ja ulospäin suunnattu teos oli videoinstallaatio *Autot*. Teos on still –kuvista animoitu video, jossa on kuvattu ohikulkevia autoja Mäkelänkadulla Helsingissä. Autot on kuvattu samassa kohtaa katua ja animoituina ne näyttävät kuin ne olisivat paikallaan ja muuttaisivat muotoaan paikan vaihtumatta. Tälle teokselle olen myöhemmin löytänyt lähes identtisen teosparin Pasi ”Sleeping” Myllymäen teoksesta *3000 autoa*, vuodelta 1980. Siinä on kuvattu edestäpäin Mannerheimintielle parkkeerattuja autoja. Omassa autoteoksessani autot ovat kuvattuna sivusta päin, kun ”Sleen” -teoksessa näkyy vain autojen etupaneeli. Idea ja tunnelma tuntuvat olevan kuitenkin lähes sama. Eräällä luennolla hän sanoikin, että teos on eräänlainen painajaiskuva jota hän ei mielellään itsekään katso.

Muita toistoon ja inhoon liittyviä teoksia näyttelyssäni oli esimerkiksi *Käsi-imitaatio* -video. Siinä mustaan huppariin ja kasvot peittävään hahmoon puettu hahmo tekee käsiliikettä, joka viittaa älypuhelimien kosketusnäytön hallintaan. Hahmolla ei kuitenkaan ole kädessä mitään ja sormi pyyhkii tyhjää ilmaa kämmenen päällä. Myös *Kukkasellit* -niminen video perustuu visuaaliseen toistoon. Kuvasin siinä kukkienhoitokirjasta irti leikattuja kukkakuvia kämmenellä. Kukkat vaihtuvat luoden saman muodonmuutosefektin kuin autot, *Autot* -videossani. Nämä kukkakuvat yhdistyvät Kakolan vankilasta otettuihin valokuviin tyhjästä selleistä. Taustaanani videossa on utuinen yhdistelmä linnunlaulua ja väärinpäin käännettyjä elektronisia kosketinsoit-

inääniä. Teos oli eräänlainen yhdysside näyttelyssä olleiden tunnemaailmasta ammentavien maalausten ja feminiinisten teemojen ympärillä. Pohdin siinä kauneuden, vapauden, ikuisuuden ja rakkauden tunnelmia kuvallisin keinoin - maalaten romanttisesti liikkuvaa kuvaa käyttäen, ilman sanallisia selityksiä.

Näyttelyn muita teoksia olivat muun muassa *Noise pakuri* -ääniveistos, jossa isoa pakurikäpää nostamalla syntyi oskilloiva ääni laatikon sisällä. Tämän yhteydessä oli videoteos *Kuis Kusee UKK* jossa projisoidussa maisemamaalauksessa olevan puun juurella käy hahmo kusella kahden minuutin välein. Teosten kanssa pimeässä huoneessa oli myös Virta ja Meri-Lappi -teospari, sekä samaa maalausta ja videota yhdistävä *Toinen jalka haudassa, toinen pillussa*, jossa maalaamani öljyvärimaalaus yhdistyy lumiseen maisemavideoon, missä kannan maalausta selässäni umpihangessa edes takaisin. Näyttelyssä oli myös pahvista tehtyjä veistoksia ja tietokoneella piirrettyjä printtejä lihanleikkuukuvista ja vaeltavasta makkarasta. Näyttelyn aikana kuvasin myös performanssivideon nimeltä *Pullaverhot anthem*, jossa laulan installaatiossa äänenkorkeutta nostavan lauluefektin läpi laulua *joulupukki, joulupukki* -kappaleen melodialla. Joulupukki -sana vain oli korvattu Pullaverhot -sanalla.

RISTOMATTI MYLLYLÄHTI
**PULLAVERHOT -
LIHAPORTTI**

Project Room
Lönnrotinkatu 35, Helsinki
16.12.2015 - 3.1.2016
Openings 16. 12. 2015 // 18 - 21

EXHIBITION
LABORATORY

PROJECT
ROOM

KUVATAIDE-
AKATEMIA
X TAIDEYLIOPISTO

JULISTE

Ristomatti Myllylahti – Pullaverhot-Lihaportti

Project Room (FAFA)

16.12.2015 – 3.1.2016

Pullaverhot - Lihaportti

Pullaverhot on kohtu ja turva. Liman, muovin ja mudan makuinen ihana olotila, jossa ihmiset onnellisesti viettävät maailmanlopun vuosiaan. Välillä luolaan rakoilee valoa ja autot näyttävät kauheilta. Silti äänet näyttäytyvät kauniina ja kuolleet kukat muistuvat mieleen kaikissa kauniissa väreissä. Hetken pimeää, hetken valoa. Lihaportti viittaa siihen aukkoon josta tulemme tähän sumuiseen maailman matkaan.

Näyttely koostuu piirroksista, videoista, löydetyistä kuvista, maalauksista, äänistä, installaatiosta, esineistä, roskasta, aarteista ja näyttelyn aikana tapahtuvista esityksistä.

Se on jatkoa helmi- maaliskuussa 2015 Oulussa järjestetyille Lihaportti -näyttelylle.

Työskentelen eri tekniikoilla vapaasti mieleni mukaan. Pohjimmiltani olen silti maalari ja piirrän mieluummin kuin kirjoitan. Näen asiat kuvina, kuulen ääninä.

Pullaverhot on Ristomatti Myllylahden kuvataiteen maisterin lopputyön toinen osa Tila-aikataiteiden koulutusohjelmaan Taideyliopiston Kuvataideakatemiaan.

– Pullaverhot-Lihaportti näyttelyn teksti

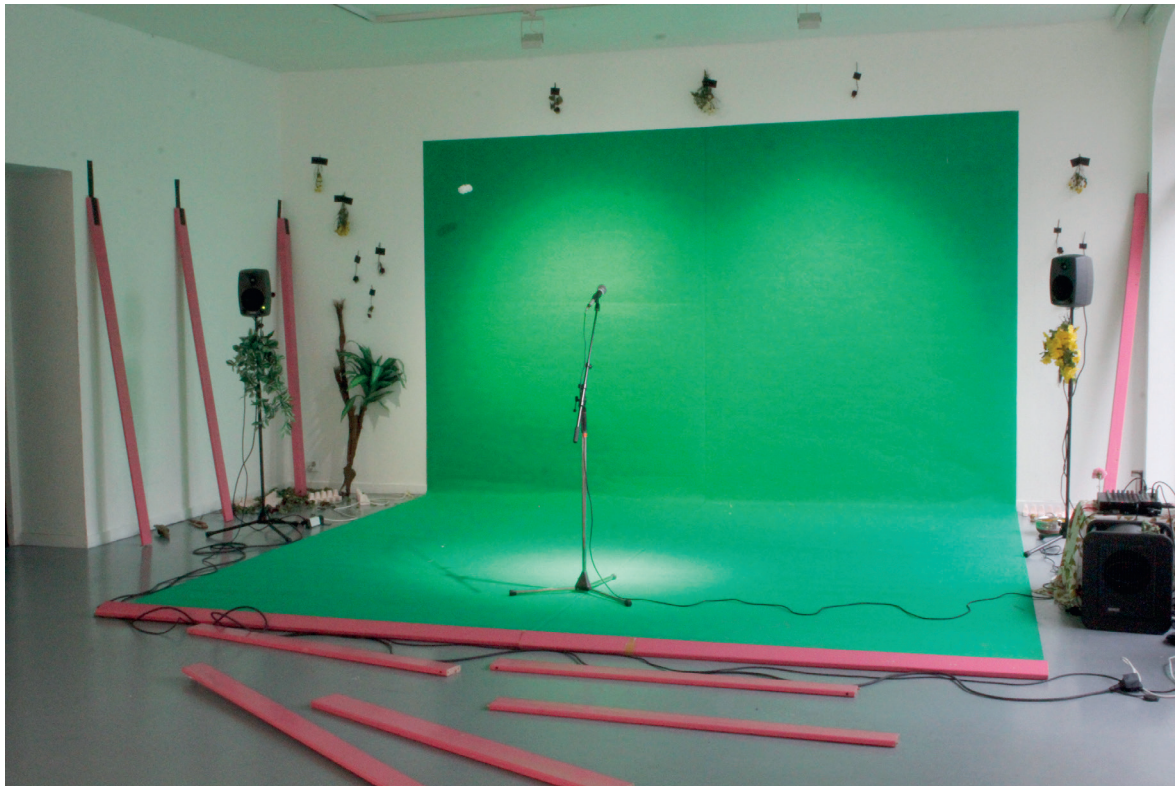

Näyttelyä ulkoa, Autot -video, 2014

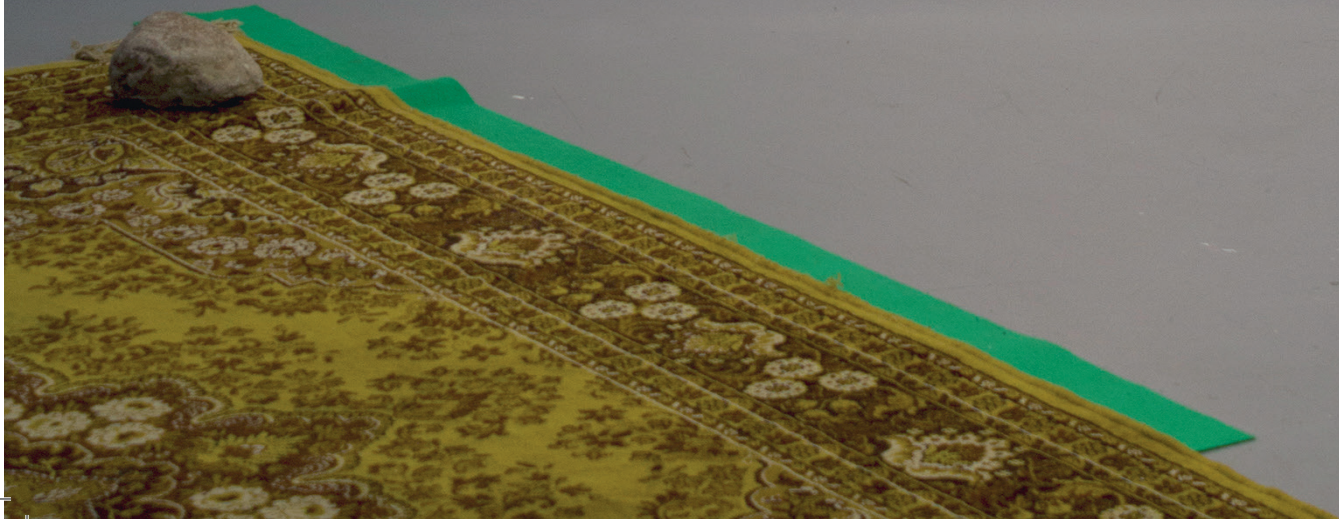
*Joulun klassikko, 2015
paperi, muste, jouluvalot, suklaa*

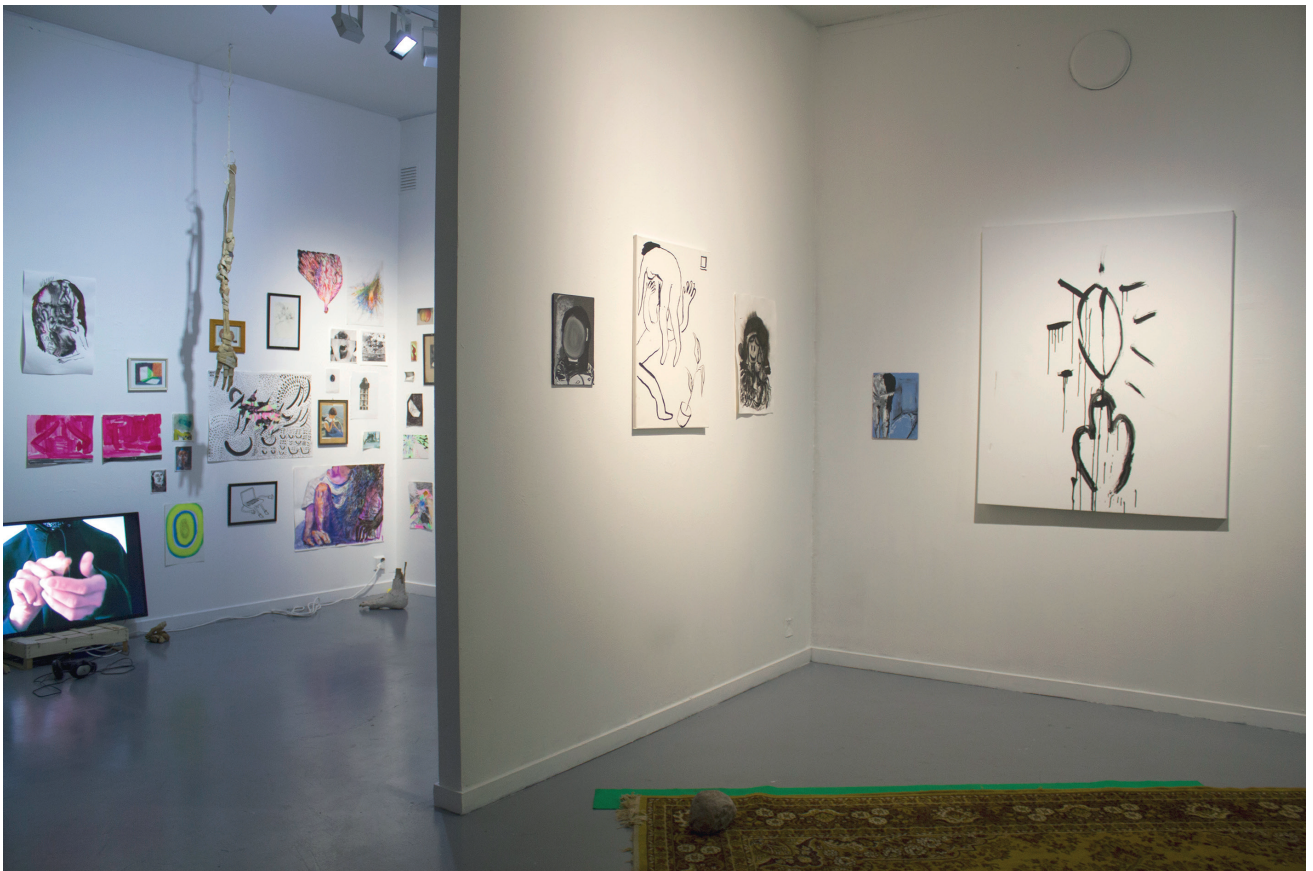

Pullaverhot installaatio, 2015
Kukkasellit video, 2014

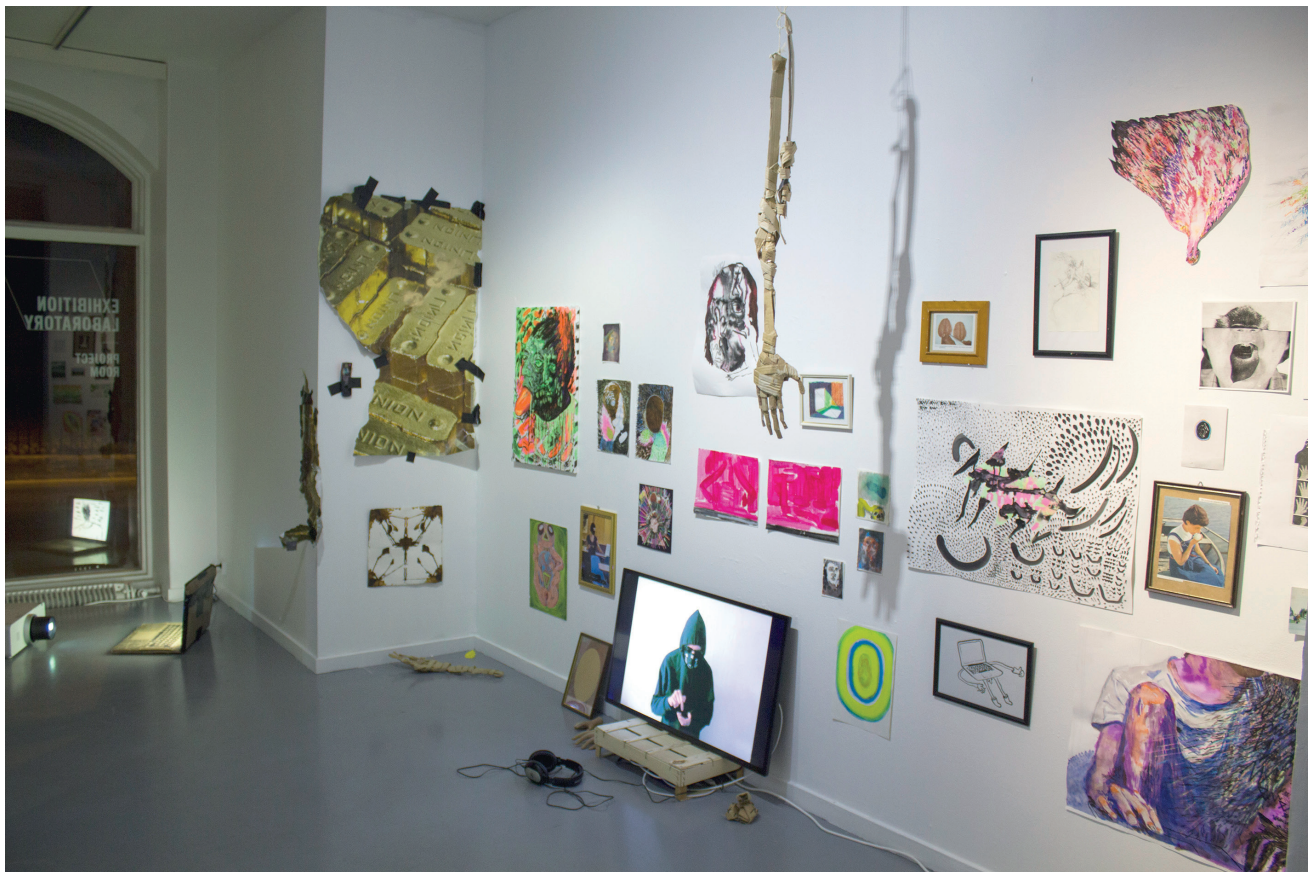

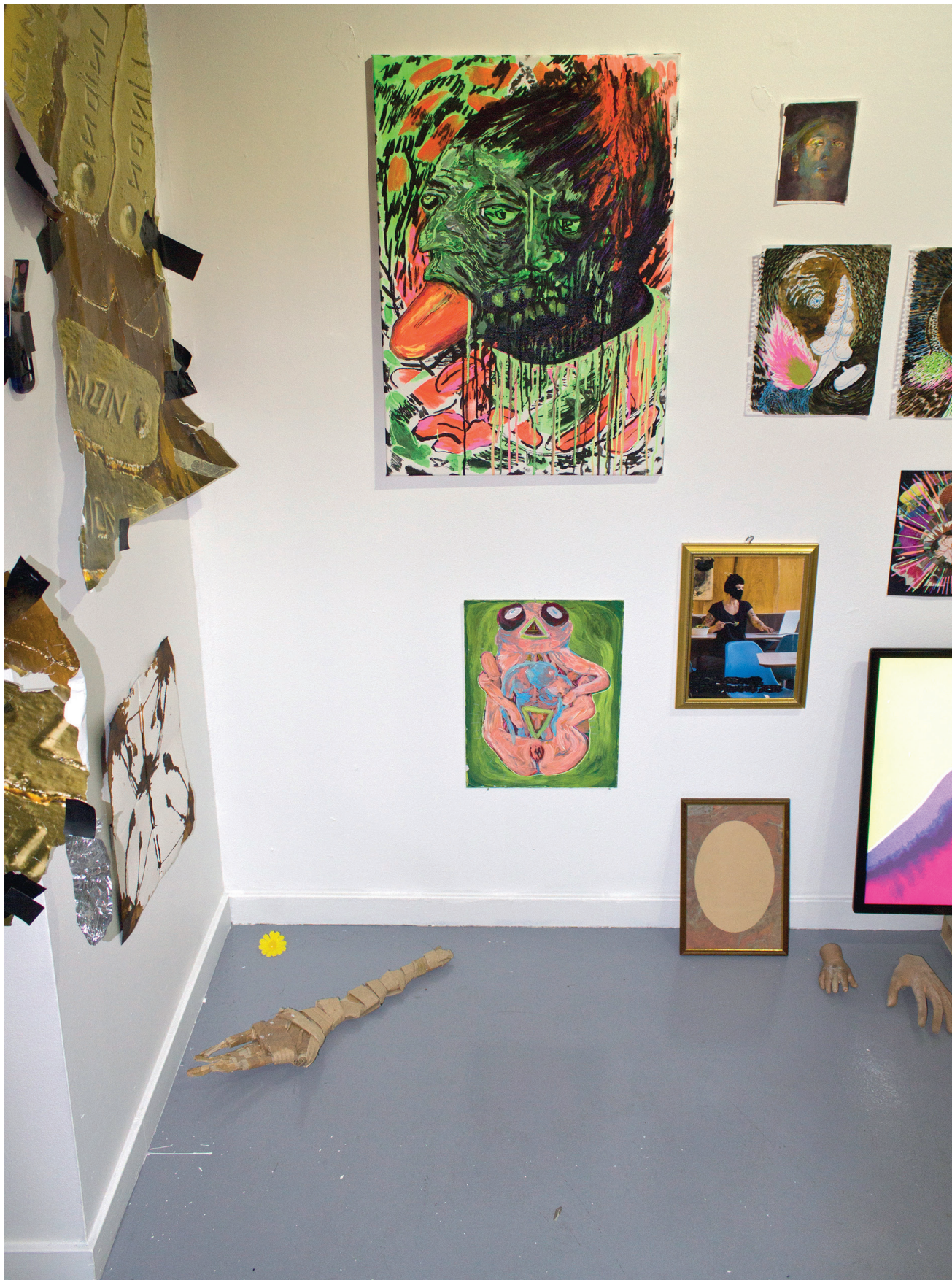
Ylesikuvaa näyttelystä. Oikealla alhaalla Exhibition Television videossa esiintynyt makkaran maalaama taulu.

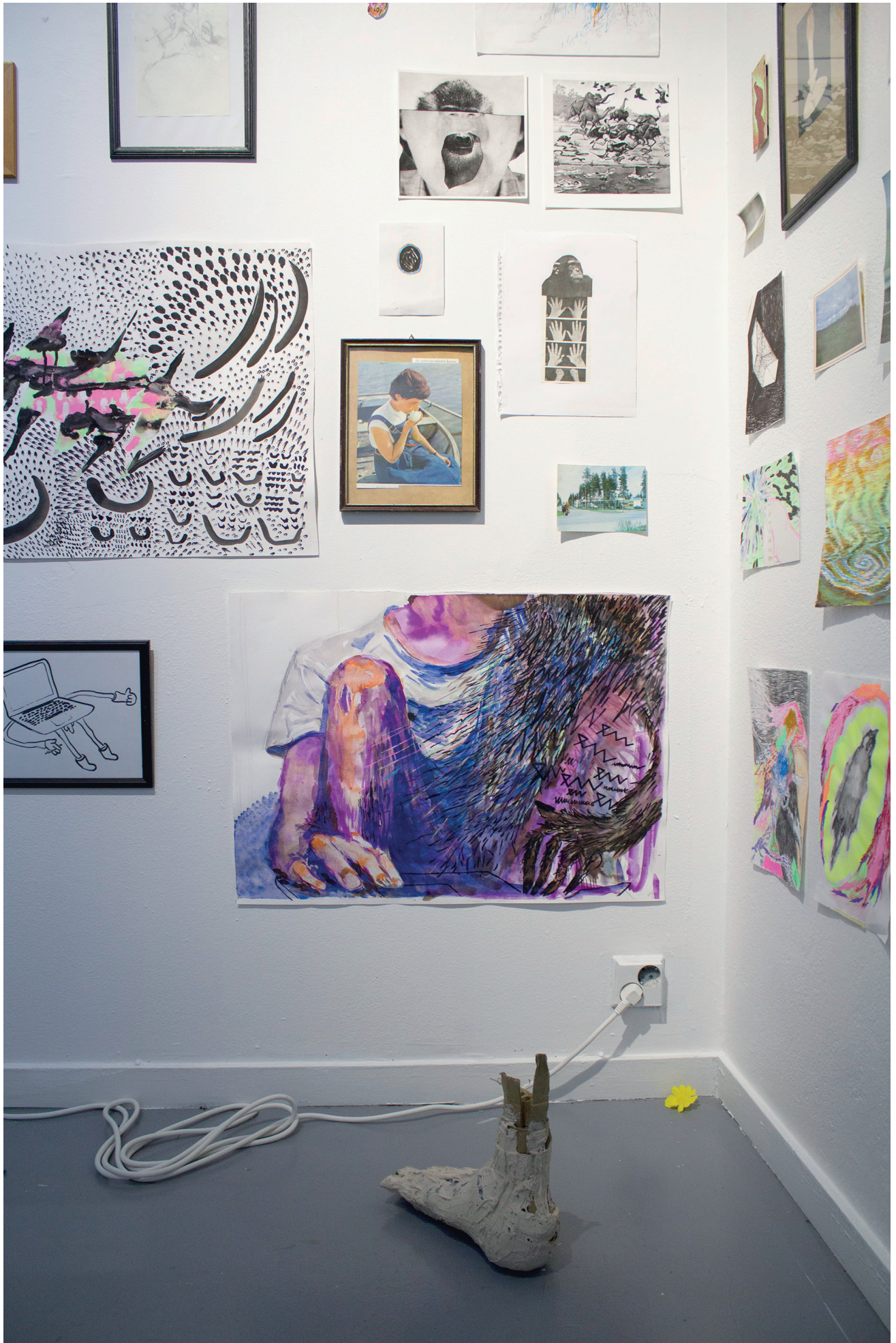

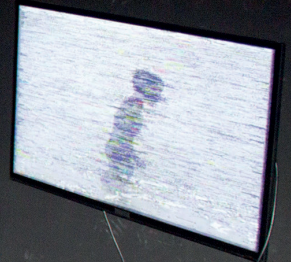
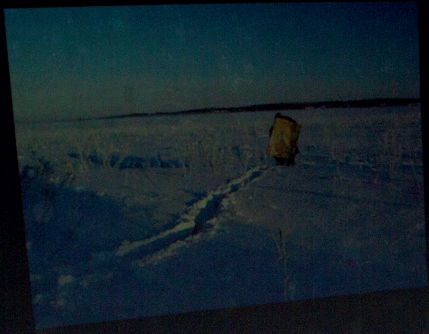
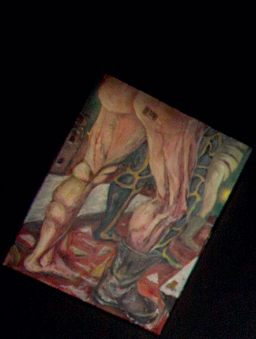

Kuvaseinää. Vasemmalla Pahviläppäri -veistos ja projisointi, 2014, Oikealla ylhäällä Käsi-Imitaatio -video 2013

Kuvaseinää
Kesellä ylhäällä maalaus:
Nihilisti syö jäätelöä, 2015

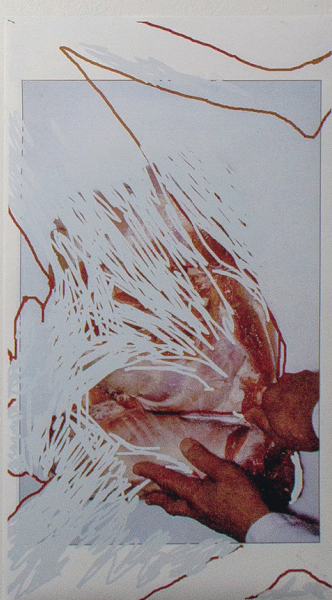
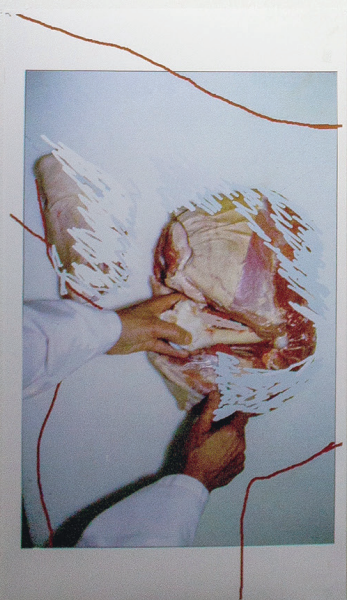
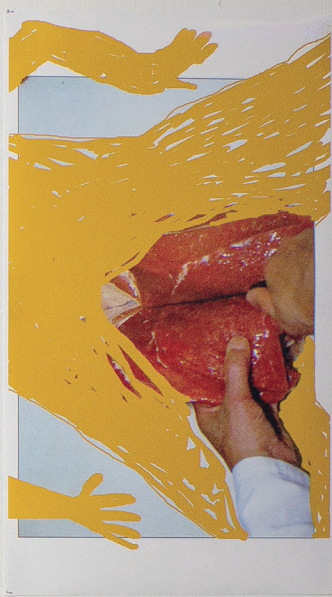
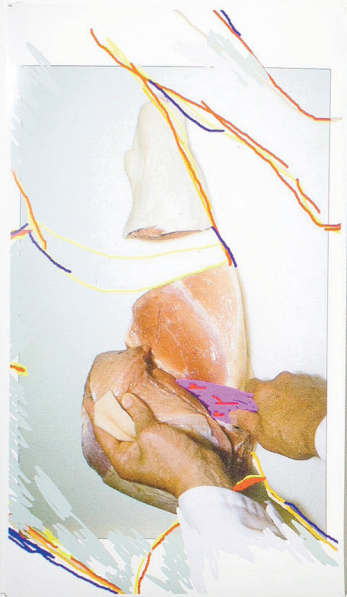
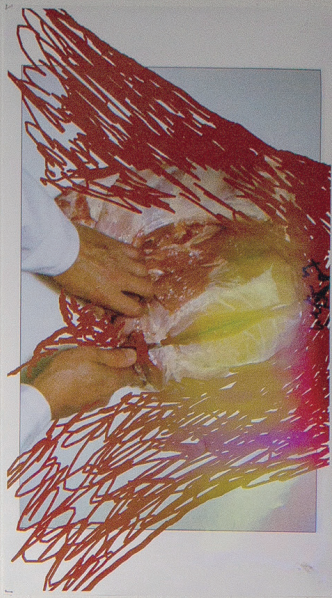

^ Meri-Lappi , akryyli kankaalle, 2008 &
Virta , video loop, 2015

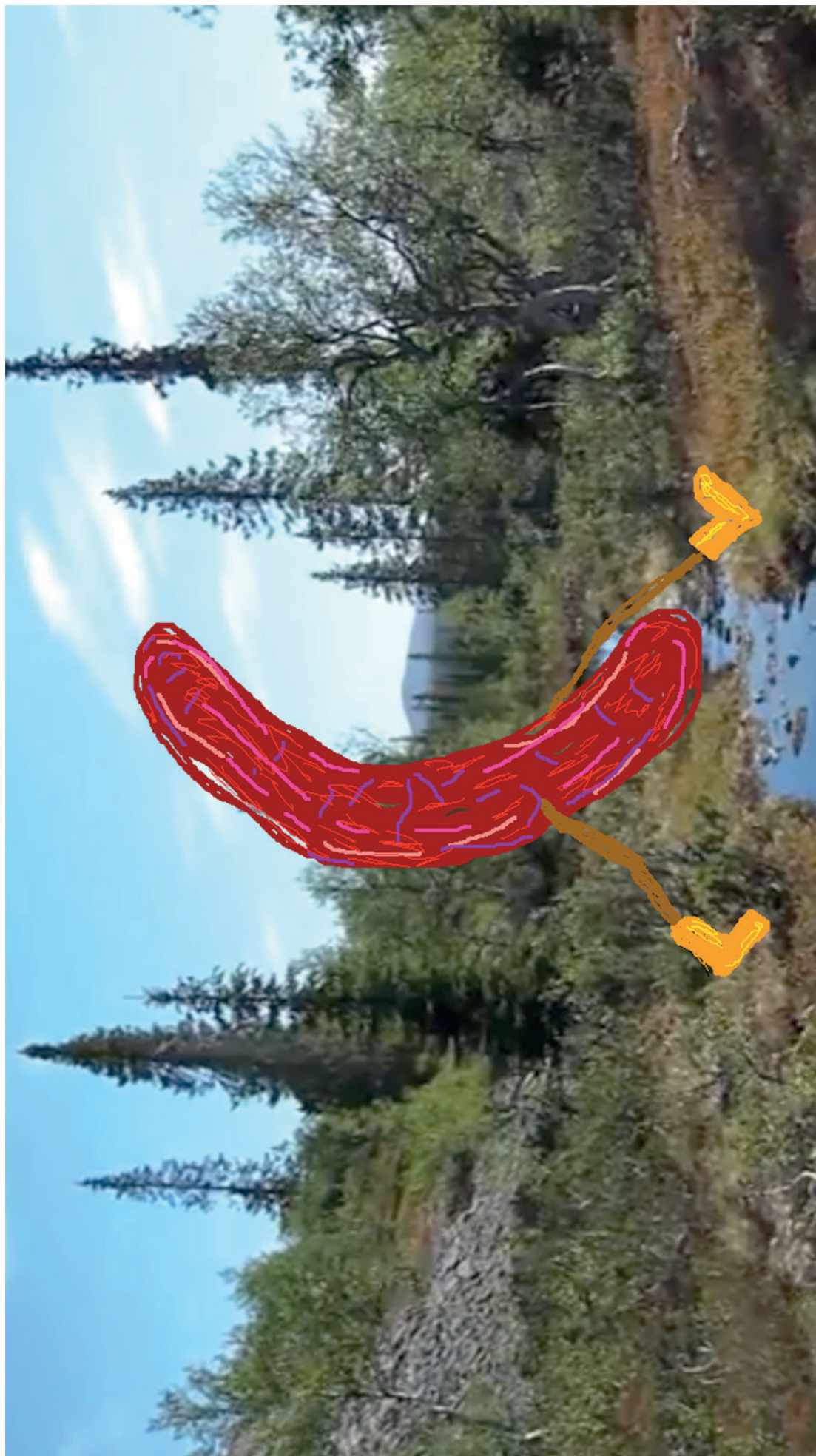

vas.alh. Jalat, öljy kankaalle, 2007
& "Toinen jalka haudassa, toinen pillussa"
video, 2015

^ Kuiskusee UKK -video, 2014
& Noise pakuri ääni-installaatio, 2015

^ Lihaportit , digitaalimaalaukset, 2015
& Makkara vaeltaa, digimaalaus, 2014

*Happy painting, 2015
muste valmispohjalle*

*Pienissä huoneissa, 2015
gesso ja muste istuinalustalle*

Happy end, 2015
gesso ja muste mdf -levylle

*Naamataulu, 2015
muste, akryyli ja värikynä
paperille*

Mystinen, 2015
gesso ja muste istuinalustalle

*Happy horror (Terror care), 2015
muste ja tussineste paperille*

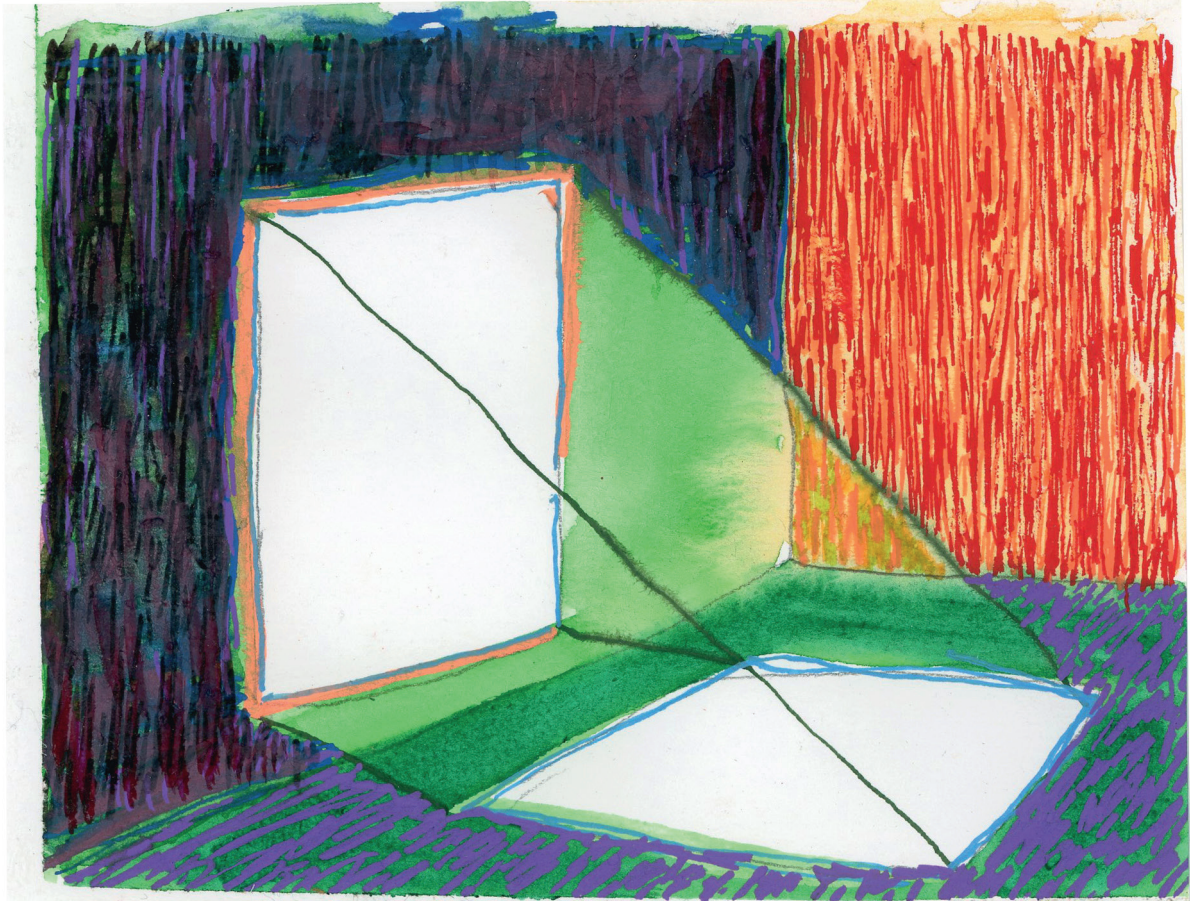

*Naamamaalaus, 2014
tussinesteet, muste ja akryyli paperille*

*Alkulima tulessa, 2014
muste ja tussit paperille*

*^ Valo, 2014
vesiväri ja tussit paperille*

*< Etunimi, sukunimi, 2015
lyijykynä paperille*

Pullaverhot installaatio esiintymislavana 19.12.2015

Elatu Nessa: "Oletu Nessa" kasettijulkaisu

Tapahtumajuliste 19.12.2015

Loppusanat

Aloittaessani lopputyöni suunnittelua vuoden 2014 lopulla, en tiennyt mitä tuleman pitää. Minulla oli ajatuksia näyttelyistä ja osa niistä säilyi sellaisenaan loppuun asti. Puolentoista vuoden kuluessa on ehtinyt tapahtua asioita ja syntyä teoksia joita en olisi osannut kuvitella. Olen saanut varmuutta omaan ilmaisukykyyni enemmän kuin koko opiskeluaikani. Osa johtuu tunteesta, että olen palannut omilleni: olen löytänyt oman tekemiseni ja maailmassa olemisen äärelle. Olen tyytyväinen lopputyönäyttelyideni rikkaaseen antiin ja tiedän jatkavani taiteen parissa monipuolisesti, rehellisesti, rohkeasti rajoja rikkoen ja pölyttyneitä käsityksiä puhaltaen.

VIITTEITÄ:

Moi -sanan alkuperästä:

http://www.kotus.fi/nyt/kolumnit/kieli-ikkuna_%281996_2009%29/moi_taa!

Kirjoitus on julkaistu myös *Helsingin Sanomien* Kieli-ikkunassa 8.4.2003.

Paul McCarthy, Painter 1995

http://www.ubu.com/film/mccarthy_painter.html

Pasi "Sleeping" Myllymäki, 3000 autoa

<http://www.av-arkki.fi/teokset/3000-autoa-2/>

Tekijän teoksia internetissä (maaliskuussa 2016):

<http://ristomattimyllylahti.tumblr.com/>

<https://vimeo.com/rmyllylahti>

<https://soundcloud.com/elatu-nessa>

Kiitos seuraaville henkilöille (sattumanvaraisessa järjestyksessä):

Petri Ala-Maunus, Attilia Fattori Franchini, Mika Palonen, Lauri Myllylahti, Tuomo Tuovinen, Otto Byström, Jonna Karanka, Ilkka Luttinen, Krista Murto, Mikko Myllylahti, Kristin Wiking, Ninni Wager, Sara Milazzo, Hanna Vainio, Riikka Stewen, James Prevett, Pirkko Rantatorikka, Mimosa Pale, Pekka ja Teija Isorättyä, Jussi Kivi, Olli Karttunen, Gabriel De La Cruz, Caspar Stracke, Vesa Rahikainen, Lasse Peltonen, Ulrika Ferm, Veli Granö, Antti Ahonen, LM Salling, J.K., Sini Silveri, Jussi R, Heta Bilaletdin, Samuli Tanner, Katri Sipiläinen, Milena Solomun, Tuomo Vuolteenaho, Kanttoripoika, Jana Slaby, Venla Roponen, Äiti & Isä, Anna-Leena Myllylahti, Heikki Myllylahti, Mummo ja Pappa, Ystävät ja tutut. Kuvataideakatemian opiskelijat, opettajat ja henkilökunta.